

Regulamin udzielania pożyczek na rozwój

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejszy Regulamin określa warunki finansowania pożyczek na rozwój w ramach Umowy Operacyjnej-Pożyczka nr 1/2017 w ramach Projektu „Kujawsko-Pomorskiego Fundusz Rozwoju 2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 1. Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu Działania 1.6 Wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług Poddziałania 1.6.1 Instrumenty finansowe dla innowacyjnych MŚP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, zawartej pomiędzy Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu jako Menadżerem Funduszu Funduszy a Konsorcjum "Pożyczki dla Przedsiębiorców", Lider: Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy ul. Żabia 6, 87-800 Włocławek Partnerzy: Bank Spółdzielczy w Koronowie, Plac Zwycięstwa 12, 86-010 Koronowo, Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu, ul. Solankowa 11, 88-100 Inowrocław, Bank Spółdzielczy w Toruniu, ul. Lelewela 33, 87-100 Toruń.
2. Umowa opisana w pkt.1 została zawarta w ramach ogłoszenia o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego pn: "Wybór Pośredników Finansowych w celu wdrożenia i zarządzania Instrumentami Finansowymi - Fundusz Pożyczkowy i Fundusz Poręczeniowy, w ramach środków Funduszu Funduszy „Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju 2020” nr Referencyjny: KPFR/PF/1/2017 część 1.
3. Niniejszy „Regulamin udzielania pożyczek na rozwój” w Banku Spółdzielczym w Koronowie zwany dalej „Regulaminem”, określa tryb i zasady udzielania, wykorzystania i spłaty pożyczek na rozwój udzielanych przez Bank Spółdzielczy w Koronowie.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem zastosowanie mają:
 - 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.) zwanego dalej „Rozporządzeniem 1303/2013” lub „Rozporządzeniem Ogólnym”;
 - 2) Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. L

- 138 z 13.5.2014, s. 5 z późn.zm.) zwanego dalej „Rozporządzeniem 480/2014” lub „Rozporządzeniem Delegowanym”;
- 3) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz.U. UE.L.2014.223.7), zwanego dalej „Rozporządzeniem 821/2014”;
 - 4) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. L 187 z 26.6.2014, s.1), zwanego dalej „Rozporządzeniem 651/2014”;
 - 5) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. L 352, z 24.12.2013, str.1);
 - 6) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U z 2015 r., poz. 488);
 - 7) Komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (C 14 z 19.1.2008);
 - 8) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. UE.L. 298 z 26.10.2012), zwanego dalej „Rozporządzeniem 966/2012”;
 - 9) Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2017 poz. 1460), zwanej dalej „Ustawą Wdrożeniową”;
 - 10) Ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1808);
 - 11) Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 -2020 z dnia 19 września 2016 r.;
 - 12) Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014–2020 z dnia 20 lipca 2015 r.;
 - 13) Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 3 listopada 2016 r.;
 - 14) Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 3 marca 2015 r.;
 - 15) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, przyjęty decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 16.12.2014r. nr CCI 2014PL16M20P002 oraz uchwałą nr 1/1/14 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 08.12.2014r.;
 - 16) Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na Lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 34/1171/15 Zarządu Województwa z dnia 26 sierpnia 2015 r.
5. Postanowienia regulaminu są dla stron wiążące, jeżeli strony w umowie nie określą odmiennie swych praw i obowiązków.

§ 2

Przez określenia użyte w regulaminie należy rozumieć:

1. **Bank/Pośrednik Finansowy** - Bank Spółdzielczy w Koronowie,
2. **Data spłaty pożyczki** - należy przez to rozumieć datę wpływu środków na spłatę pożyczki;
3. **Działalność gospodarcza** - działalność wytwórcza (produkcyjna), budowlana, handlowa oraz usługowa prowadzona przez podmioty gospodarcze w celach zarobkowych z wyłączeniem rolniczej;
4. **Dzień roboczy** – dzień kalendarzowy inny niż sobota lub dzień określony odrębnymi przepisami jako dzień wolny od pracy, w którym Bank prowadzi obsługę klientów w zakresie uregulowanym regulaminem;
5. **EFSI** – Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne, o których mowa w Rozporządzeniu 1303/2013;
6. **Fundusz Funduszy** – fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt. 27) Rozporządzenia 1303/2013, utworzony i zarządzany przez Menadżera na podstawie Umowy o Finansowanie w celu realizacji Projektu;
7. **Instrument Finansowy** – utworzony przez Pośrednika Finansowego Fundusz Pożyczkowy;
8. **Institucja Zarządzająca** – Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020;
9. **Institucja Zarządzająca** – należy rozumieć Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020;
10. **Inwestycja** – przedsięwzięcie realizowane przez Ostatecznego Odbiorcę finansowane z Instrumentu Finansowego w ramach umowy pożyczki;
11. **Menadżer Funduszu Funduszy**- Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu ul. Przedzamcze 8;
12. **Mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo** - definicja określona w załączniku nr I Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu:
 - a) do kategorii **mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)** należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników, i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EURO a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EURO,
 - b) w kategorii MŚP **małe przedsiębiorstwo** definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników, i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EURO.
 - c) w kategorii MŚP **mikroprzedsiębiorstwo** definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników, i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EURO.
13. **Należności przeterminowane** – należności Banku, niespłacone w terminach określonych w umowie lub w terminie wskazanym przez Bank;
14. **Karencja** - ustalony w umowie okres zawieszenia spłaty kapitału pożyczki liczony od dnia uruchomienia pożyczki/ uruchomienia ostatniej transzy pożyczki do terminu spłaty pierwszej raty kapitałowej.
15. **Postawienie pożyczki do dyspozycji** /oddanie pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy – umożliwienie pożyczkobiorcy wykorzystania pożyczki po spełnieniu wszelkich warunków określonych w umowie i na warunkach w niej określonych;

16. **Pożyczka na rozwój** – pożyczka udzielana pożyczkobiorcy przez Bank ze środków Wkładu Funduszu Funduszy oraz Wkładu Banku, z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych kwalifikowalnych przedsiębiorstw.
17. **Pożyczkobiorca/Ostateczny Odbiorca/ Wnioskodawca** – mikro lub mały przedsiębiorca- osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko - pomorskiego, która zawarła umowę pożyczki;
18. **Prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki** – przewidziana prawem forma zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonej pożyczki, przyjmowana przez Bank zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami dotyczącymi prawnego zabezpieczenia wierzytelności Banku;
19. **Program RPO WK-P** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, przyjęty decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 16.12.2014r. nr CCI 2014PL16M20P002 oraz uchwałą nr 1/1/14 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 08.12.2014r.
20. **Przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie kraju, utworzona zgodnie z przepisami prawa polskiego, której przedmiot działania obejmuje prowadzenie działalności gospodarczej,
21. **Rachunek obsługi pożyczki** – rachunek bieżący, rachunek pomocniczy lub rachunek spłaty pożyczki, z którego dokonywana jest spłata kapitału pożyczki, odsetek, i kosztów;
22. **Reklamacja** – każde wystąpienie pożyczkobiorcy skierowane do Banku zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Bank w zakresie wykonywanych czynności bankowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
23. **Skarga** – każde wystąpienie pożyczkobiorcy, z wyjątkiem reklamacji, kierowanej do Banku odnoszące się do zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności;
24. **Strona internetowa** – strona internetowa Banku www.bskoronowo.com.pl;
25. **Transza pożyczki** – część pożyczki postawiona do dyspozycji pożyczkobiorcy w wysokości i terminie określonym w umowie;
26. **Umowa** – umowa pożyczki zawartą między Bankiem a Pożyczkobiorcą w celu finansowania Inwestycji z Instrumentu Finansowego;
27. **Windykacja** - należy przez to rozumieć działania Pośrednika Finansowego zmierzające do odzyskania wierzytelności z tytułu udzielonej pożyczki;
28. **Zdolność pożyczkowa** – zdolność pożyczkobiorcy do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie.

Rozdział 2

Podstawowe zasady i warunki udzielania pożyczek na rozwój

§ 3

1. Na warunkach określonych w regulaminie Bank udziela w ramach Instrumentu Finansowego pożyczek na rozwój.
2. Przedsiębiorstwa ubiegające się o pożyczkę muszą spełniać łącznie następujące kryteria:
 - 1) nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 20 Wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249/1 z 31.07.2014 r.);

- 2) nie ciąży na nich obowiązek zwrotu pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem lub orzeczenia sądu krajowego lub unijnego;
 - 3) są mikro lub małym przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów załącznika nr I Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
 - 4) są osobami fizycznymi, osobami prawnymi, albo jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym właściwa ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącymi w chwili podpisania umowy o pożyczkę na rozwój działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego;
 - 5) nie są wykluczeni, stosownie do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (jeżeli przedsiębiorstwo ubiega się o pomoc de minimis);
 - 6) nie podlegają wykluczeniu z możliwości dostępu do środków publicznych na podstawie przepisów prawa lub wykluczeniu takiemu nie podlegają osoby uprawnione do ich reprezentacji.
 - 7) nie są wykluczeni stosownie do Rozporządzenia Komisji UE nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych.
3. Pożyczki udzielane są na okres ustalony w umowie.
4. Umowa określa wzajemne zobowiązania stron, warunki udzielenia pożyczki oraz prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki.

§ 4

Pożyczki na rozwój udzielane są przez Bank, ze środków udostępnionych przez Menadżera Funduszu Funduszy („MFF”) oraz środków Pośrednika Finansowego, z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych nakierowanych na wzmocnienie pozycji konkurencyjnej danego przedsiębiorstwa lub przedsięwzięć zakładających wprowadzenie innowacji w danym przedsiębiorstwie, przy czym dopuszczalna jest każda forma innowacji (produktowa, procesowa, organizacyjna i marketingowa). W odniesieniu do poziomu wymaganej innowacji dopuszczalna jest zarówno innowacja na poziomie danego przedsiębiorstwa (wprowadzenie rozwiązania dotychczas nie stosowanego w przedsiębiorstwie), jak i innowacja na poziomie rynku (wprowadzenie rozwiązania nie stosowanego przez przedsiębiorstwa z danej branży na terenie regionu).

§ 5

1. W ramach pożyczki finansowane są przedsięwzięcia rozwojowe realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego:
 - a) **Cel 1:** Wprowadzenie innowacji w danym przedsiębiorstwie, przy czym dopuszczalna jest każda forma innowacji (produktowa, procesowa, organizacyjna i marketingowa). Możliwa jest innowacja na poziomie danego przedsiębiorstwa (wprowadzenie rozwiązania dotychczas nie stosowanego w przedsiębiorstwie), jak i innowacja na poziomie rynku (wprowadzenie rozwiązania nie stosowanego przez przedsiębiorstwa z danej branży na terenie regionu).
 - b) **Cel 2 :** wzmocnienie pozycji konkurencyjnej danego przedsiębiorstwa.
2. Ww. cele realizowane są poprzez inwestycje związane m.in. z:
 - a) wdrażaniem nowych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, informatycznych i ekoefektywnych;

- b) unowocześnieniem wyposażenia przedsiębiorstwa;
 - c) modernizacją środków produkcji;
 - d) adaptacją pomieszczeń wykorzystywanych w działalności;
 - e) wyposażeniem nowych lub doposażeniem istniejących stanowisk pracy.
3. Udział pożyczki w koszcie realizowanego przedsięwzięcia rozwojowego może stanowić do 100% wartości brutto.

§ 6

1. Środki z udzielonej pożyczki na rozwój nie mogą być przeznaczone na:

- 1) finansowanie wydatków pokrytych uprzednio ze środków EFSI, z innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej lub innych źródeł pomocy krajowej lub zagranicznej;
 - 2) refinansowanie inwestycji, które w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej przez Pośrednika Finansowego zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone;
 - 3) refinansowanie jakichkolwiek pożyczek, kredytów lub rat leasingowych;
 - 4) dokonanie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych Ostatecznego Odbiorcy;
 - 5) finansowanie wydatków niezwiązanych bezpośrednio z Celem Inwestycji określonym powyżej;
 - 6) finansowanie kształcenia, szkolenia, szkolenia zawodowego pracowników lub innych przedsięwzięć bezpośrednio objętych zakresem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego;
 - 7) finansowanie działalności w zakresie wytwarzania, przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu przez producenta lub importera tytoniu i wyrobów tytoniowych;
 - 8) finansowanie działalności w zakresie produkcji lub wprowadzania do obrotu przez producenta lub importera napojów alkoholowych;
 - 9) finansowanie działalności w zakresie produkcji lub wprowadzania do obrotu przez producenta lub importera treści pornograficznych;
 - 10) finansowanie działalności w zakresie produkcji i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją;
 - 11) finansowanie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych;
 - 12) finansowanie działalności w zakresie produkcji lub wprowadzania do obrotu przez producenta lub importera środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów;
 - 13) finansowanie likwidacji lub budowy elektrowni jądrowych;
 - 14) finansowanie inwestycji na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z listy działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE;
 - 15) finansowanie inwestycji w infrastrukturę portów lotniczych, chyba że są one związane z ochroną środowiska lub towarzyszą im inwestycje niezbędne do łagodzenia lub ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
 - 16) finansowanie kapitału obrotowego;
 - 17) finansowanie działalności stricte finansowej i rozbudowy nieruchomości dokonywanej jako działanie o charakterze inwestycji finansowej;
 - 18) finansowanie usług finansowych dla klientów indywidualnych;
 - 19) finansowanie inwestycji w zakresie produkcji i pierwszego etapu przetwórstwa produktów rolnych.
2. Finansowanie zakupu gruntów niezabudowanych i zabudowanych w ramach finansowanej inwestycji możliwe jest do wysokości 10% środków wypłaconych na rzecz pożyczkobiorcy.
3. Z finansowania wyłączeni są mikroprzedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, ubiegający się o pożyczkę na rozwój do 100 000,00 zł, których okres działalności nie przekracza 5 lat (na moment podpisania umowy pożyczki).

§ 7

1. Wartość pożyczki na rozwój wynosi do 300 000,00 zł.
2. Maksymalny okres spłaty pożyczki na rozwój nie może być dłuższy niż 84 miesiące od momentu jej uruchomienia, tj. wypłaty jakiegokolwiek kwoty pożyczki na rozwój, z zastrzeżeniem pkt.3.
3. Karencja w spłacie kapitału pożyczki na rozwój może wynosić 3 miesiące. Decyzję o zastosowaniu wydłużonej karencji podejmuje Bank.

§ 8

1. Warunkiem udzielania pożyczki przez Bank jest posiadanie przez pożyczkobiorcę zdolności pożyczkowej.
2. Posiadanie przez pożyczkobiorcę zdolności pożyczkowej nie zobowiązuje Banku do udzielenia pożyczki.
3. Bank uzależnia przyznanie pożyczki oraz ustalenie warunków pożyczki również od:
 - 1) zgodności z formalnymi wymogami określonymi w regulaminie,
 - 2) celowości gospodarczej przedsięwzięcia lub działalności;
 - 3) efektywności przedsięwzięcia finansowanego pożyczką;
 - 4) właściwego zabezpieczenia spłaty pożyczki;
 - 5) stopnia ryzyka pożyczkowego.
 - 6) uzyskanej wcześniej pomocy de minimis w przypadku MŚP ubiegających się o pożyczkę w ramach pomocy de minimis,
 - 7) innych elementów niezbędnych do właściwej analizy wniosku.
4. Bank może odmówić udzielenia pożyczki bez podania przyczyny.

§ 9

1. Wnioskodawca zobowiązany jest złożyć w Banku:
 - 1) wniosek według wzoru obowiązującego w Banku, podpisany przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu wnioskodawcy;
 - 2) dokumenty, wymagane przez Bank, do oceny zdolności pożyczkowej wnioskodawcy; ilość i rodzaj dokumentów oraz informacji składanych przez wnioskodawcę przy wniosku uzależniona jest od rodzaju prowadzonej działalności, okresu współpracy z Bankiem, rodzaju finansowanej transakcji,
 - 3) dokumenty dotyczące proponowanego prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki, w szczególności:
 - a) dokumenty określające prawo własności,
 - b) umowy ubezpieczenia,
 - c) dokumenty określające wartość przedmiotu zabezpieczenia.
2. Wyłącznie kompletny wniosek wraz z wymaganymi załącznikami i dokumentami stanowi podstawę do oceny i podjęcia decyzji o przyznaniu pożyczki.
3. Wnioskodawca, na żądanie Banku, zobowiązany jest zlecić rzeczoznawcy, na swój koszt, sporządzenie wyceny przedmiotu zabezpieczenia; Bank zastrzega sobie prawo do wskazania listy niezależnych rzeczoznawców oraz do weryfikacji przedstawionej przez rzeczoznawcę wyceny, a w uzasadnionych wypadkach także do jej odrzucenia w części lub w całości.
4. Bank weryfikuje informacje zawarte w dokumentacji opisanej w ust. 1 i może dokonywać odpowiednich badań i inspekcji u wnioskodawcy ubiegającego się o pożyczkę.
5. Przedmiotem badań i inspekcji mogą być księgi handlowe przedsiębiorstwa, dokumentacja finansowa, marketingowa, handlowa i inna, a także stan majątku wnioskodawcy oraz proponowane zabezpieczenie spłaty pożyczki.
6. Bank zastrzega sobie także prawo do kontaktowania się z innymi bankami i instytucjami w celu uzyskania informacji mogących przyczynić się do oceny sytuacji wnioskodawcy.

7. Bank każdorazowo indywidualnie określa dokumenty i informacje stanowiące podstawę oceny zdolności pożyczkowej.

Rozdział 3

Prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki na rozwój

§ 10

1. Ustanowienie prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki może być warunkiem udzielenia pożyczki.
2. Obligatoryjnym zabezpieczeniem pożyczki jest weksel in blanco.
3. Bank może żądać ustanowienia jednej lub wielu form prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki.
4. Bank wypłaca pożyczkę pod warunkiem skutecznego ustanowienia prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki, o ile umowa nie stanowi inaczej.
5. Wszelkie koszty związane z ustanowieniem, zniesieniem i zmianą prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki ponosi pożyczkobiorca.
6. Bank może żądać zmiany lub ustanowienia dodatkowego prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki w przypadku:
 - 1) zagrożenia lub utraty zdolności pożyczkowej przez pożyczkobiorcę;
 - 2) zmniejszenia się wartości rynkowej przedmiotu zabezpieczenia;
 - 3) zagrożenia terminowej spłaty pożyczki lub odsetek.
7. Na żądanie Banku pożyczkobiorca zobowiązany jest do przedstawienia operatu szacunkowego nieruchomości stanowiącej prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki, sporządzonego lub zweryfikowanego przez rzeczoznawcę majątkowego, rekomendowanego przez Bank, staraniem i na koszt pożyczkobiorcy.

Rozdział 4

Oprocentowanie, opłaty i prowizje

§ 11

1. Pożyczki na rozwój udzielane pożyczkobiorcy przez Bank mogą być oprocentowane:
 - 1) **na warunkach rynkowych**, według stopy referencyjnej obliczanej przy zastosowaniu obowiązującej stopy bazowej oraz marży ustalonej w oparciu o Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.1.2008 r. lub komunikatu zastępującego) oraz po przeprowadzeniu analizy ryzyka niespłacenia zaciągniętego przez przedsiębiorcę zobowiązania; Oprocentowanie pożyczki na rozwój udzielanej na zasadach rynkowych jest stałe w całym okresie jej obowiązywania.
 - 2) **na warunkach korzystniejszych niż rynkowe** zgodnie z zasadami udzielania pomocy de minimis, o których mowa w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* oraz *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020* (Dz.U. 2015 poz. 488 z późn. zm, **wyłącznie w obszarach preferencji**:
 - a) Inwestycje realizowane w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego (patrz Załącznik do uchwały nr 2/14/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia programu rozwoju pn. „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” oraz Załącznik do stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie „Inteligentnych specjalizacji województwa

kujawsko-pomorskiego – charakterystyki obszarów inteligentnych specjalizacji dla projektów realizowanych w ramach RPO WK-P na lata 2014 -2020).

- b) Inwestycje dotyczące ekoinnowacji, w tym m.in. projektów dotyczących wdrożenia nowoczesnych rozwiązań, umożliwiających redukcję kosztów działalności poprzez zmniejszenie zużycia energii lub bardziej efektywne wykorzystanie surowców,
 - c) Inwestycje przyczyniające się do powstawania nowych trwałych miejsc pracy (EPC).
 - i. *W przypadku udzielenia pożyczki na inwestycje przyczyniające się do powstawania nowych trwałych miejsc pracy zastosowanie ma wskaźnik nowo utworzonych miejsc pracy (EPC) , który służy do pomiaru liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na podstawie Kodeksu pracy (nie dotyczy umów o dzieło, umów zlecenia, zatrudnienia na podstawie umowy kontraktu). Wykazywane nowo utworzone miejsca pracy muszą być bezpośrednio związane z realizacją inwestycji finansowanej ze środków pożyczki. W ramach wskaźnika nowo utworzonych miejsc pracy nie należy wykazywać miejsc pracy utworzonych pośrednio w wyniku realizacji inwestycji (np. u wykonawców lub podwykonawców) oraz miejsc pracy stworzonych do obsługi inwestycji (na czas realizacji inwestycji). Wskaźnik prezentuje część wzrostu zatrudnienia "przed-po" realizacji inwestycji. Jego wartością jest różnica pomiędzy: łączną liczbą stanowisk pracy po zakończeniu realizacji inwestycji finansowanej ze środków pożyczki a łączną liczbą stanowisk pracy na dzień rozpoczęcia realizacji inwestycji. Wskaźnik jest wyrażany w jednostce miary EPC (tzw. ekwiwalent pełnego czasu pracy). Przez ekwiwalent pełnego czasu pracy rozumie się pracę w pełnym wymiarze godzin, obejmującą 40 godzin pracy w tygodniu roboczym przez okres roku, przy czym etaty częściowe są sumowane i nie są zaokrąglane do pełnych jednostek (etatów), np. 1 etat i ¼ etatu = 1,25 EPC. Przy wyliczeniu EPC nie należy odejmować urlopów wypoczynkowych, absencji chorobowej oraz innych nieobecności usprawiedliwionych (poza urlopami bezpłatnymi). Nowe miejsca pracy może powstać w trakcie realizacji inwestycji finansowanej z pożyczki bądź maksymalnie w okresie do 12 miesięcy od całkowitego rozliczenia pożyczki z Pośrednikiem Finansowym. Stanowisko pracy powstałe w wyniku realizacji inwestycji, musi być utrzymane przez pożyczkobiorcę co najmniej 2 lata od daty utworzenia danego stanowiska pracy. Przedsiębiorcy, którzy ogłosili upadłość (po zrealizowaniu inwestycji) w okresie monitorowania realizacji wskaźnika nie zrealizowali wskaźnika nowo utworzonych miejsc pracy.*
 - ii. *W przypadku niewywiązania się przez pożyczkobiorcę z realizacji wskaźnika, Bank nalicza oprocentowanie standardowe (z dnia udzielenia pożyczki na rozwój) od dnia udzielenia pożyczki i wzywa pożyczkobiorcę do jednorazowej spłaty korzyści uzyskanej przez przedsiębiorcę, tj. różnicy pomiędzy odsetkami naliczonymi zgodnie z oprocentowaniem rynkowym, a odsetkami spłaconymi przez pożyczkobiorcę od dnia udzielenia pożyczki na rozwój do dnia niewykonania wskaźnika, w terminie 30 dni od wezwania. Dalsza spłata pożyczki na rozwój następuje według oprocentowania rynkowego z dnia udzielenia.*
 - iii. *Całkowita spłata pożyczki przed upływem 2 lat od utworzenia stanowiska pracy nie zwalnia pożyczkobiorcy z konieczności utrzymania stanowiska pracy przez okres 2 lat od jego utworzenia W przypadku niewykonania wskaźnika zatrudnienia po całkowitej spłacie pożyczki na rozwój przez pożyczkobiorcę, Bank nalicza odsetki na warunkach rynkowych, z dnia udzielenia pożyczki, za cały okres pożyczki i wzywa pożyczkobiorcę do jednorazowej spłaty różnicy pomiędzy odsetkami naliczonymi zgodnie z oprocentowaniem rynkowym a odsetkami spłaconymi przez pożyczkobiorcę okresie spłaty pożyczki, w terminie 30 dni od dnia wezwania.*
2. Oprocentowanie pożyczki na rozwój udzielanej na zasadach korzystniejszych niż rynkowe jest stałe w całym okresie jej obowiązywania (za wyjątkiem opisanym w pkt.1 ppkt.2 ci-ciii powyżej).
 3. W przypadku niespełnienia przez pożyczkobiorcę jakiegokolwiek z warunków umożliwiających udzielenie pomocy *de minimis* finansowanie jest udzielane na zasadach rynkowych.

§ 12

1. Maksymalna wysokość oprocentowania pożyczki nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne); jeżeli oprocentowanie pożyczki przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.
2. Wysokość odsetek ustawowych, równa się sumie stopy referencyjnej NBP i 3,5 p.p. i jest ogłaszana przez Ministra Sprawiedliwości, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 13

1. Bank nalicza odsetki od kwoty wykorzystanej pożyczki za okres od dnia wykorzystania pożyczki przez pożyczkobiorcę do dnia poprzedzającego jego spłatę włącznie.
2. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej przy naliczaniu odsetek przyjmuje się, że rok ma 365 dni, a miesiąc rzeczywistą liczbę dni.

§ 14

1. Pożyczka przeterminowana, oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej określonej w umowie.
2. Maksymalna wysokość oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, o którym mowa w ust. 1 nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie); jeżeli oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie.
3. Wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w ust. 2 równa się sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 p.p.

§ 15

Od środków pożyczki na rozwój nie pobiera się żadnych opłat i prowizji związanych z jej udostępnieniem i obsługą. Powyższe nie dotyczy czynności windykacyjnych.

Rozdział 5

Postawienie pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy

§ 16

1. Postawienie pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy następuje po:
 - 1) podpisaniu przez pożyczkobiorcę umowy oraz ustanowieniu prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki, o ile umowa nie stanowi inaczej;
 - 2) spełnieniu innych warunków określonych w umowie.
2. Pełna kwota pożyczki musi zostać przeznaczona na cele zgodne z umową.
3. Wypłata środków pożyczki jest po przedstawieniu przez pożyczkobiorcę oryginałów faktur/rachunków/innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej potwierdzających dokonanie zakupów zgodnych z celem określonym w umowie pożyczki w formie:
 - a) zapłaty przez Pośrednika Finansowego za zobowiązanie Ostatecznego Odbiorcy na rachunek wystawcy faktury/rachunku/innego dokumentu o równoważnej wartości dowodowej,
 - b) refundacji środków na konto Ostatecznego Odbiorcy w przypadku dostarczenia przez Ostatecznego Odbiorcę oryginału opłaconej faktury/rachunku/innego dokumentu wraz z dowodem zapłaty.
4. Ww. dokumenty stanowią dowód, że pożyczka została wykorzystana do przewidzianych celów.
5. Ostateczny odbiorca wyraża zgodę na umieszczenie przez Bank na wszystkich oryginałach faktur/rachunków/innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej Ostatecznego Odbiorcy, będących podstawą do uruchomienia pożyczki, pieczęci z opisem „Wydatek poniesiony ze środków

- RPO WK-P 2014-2020 w ramach umowy pożyczki nr ...*(nr umowy)* zawartej z Pośrednikiem Finansowym –*(nazwa Pośrednika)*”.
6. Bank odstępuje od umowy oraz odmawia postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy lub wypłaty pożyczki, jeżeli:
 - 1) przed postawieniem pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy lub przed wypłatą pożyczki wszczęto postępowanie upadłościowe pożyczkobiorcy, wszczęto postępowanie egzekucyjne, wszczęto likwidację pożyczkobiorcy, zaszły okoliczności nieznane Bankowi w dniu podpisania umowy, które stwarzają zagrożenie dla terminowej spłaty pożyczki;
 - 2) pożyczkobiorca nie rozpocznie wykorzystania pożyczki w terminie określonym w umowie.
 7. Wypłata pożyczki następuje w sposób określony w umowie.
 8. Pożyczkobiorca zobowiązany jest wykorzystać pożyczkę w sposób i na cel określony w umowie.
 9. Niewykorzystanie pożyczki lub jego transzy w ustalonym w umowie terminie oznacza rezygnację pożyczkobiorcy z tej części pożyczki, o ile postanowienia umowy nie stanowią inaczej.

Rozdział 6

Zobowiązania i uprawnienia pożyczkobiorcy

§ 17

Pożyczkobiorca zobowiązuje się:

- 1) dostarczyć, co najmniej w okresach kwartalnych, sprawozdania finansowe, co roku pełne sprawozdanie finansowe, zweryfikowane przez biegłego rewidenta albo inne wymagane przez Bank dokumenty odpowiednie do formy i rodzaju prowadzonej działalności oraz księgowości, pozwalające na zbadanie aktualnej sytuacji ekonomiczno – finansowej pożyczkobiorcy; jeśli pożyczkobiorca należy do grupy kapitałowej, zobowiązany jest przedstawić skonsolidowane sprawozdanie kapitałowe grupy w formie wymaganej przez Bank;
- 2) niezwłocznie informować Bank o zmianach w statusie prawnym, składzie zarządu, zakresie i rodzaju prowadzonej działalności, lokalizacji, nazwie firmy oraz innych decyzjach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na prowadzoną działalność, zwłaszcza dotyczących kredytów i gwarancji udzielonych przez inne banki oraz zabezpieczeń ustanowionych na majątku pożyczkobiorcy;
- 3) do niezwłocznego poinformowania Banku o istotnych zmianach w strukturze akcjonariuszy, udziałowców lub właścicieli;
- 4) poddania się wszelkiego rodzaju kontrolom Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Instytucji Zarządzającej, Menadżera, Pośrednika Finansowego lub innych uprawnionych podmiotów; zakres kontroli przeprowadzenia inspekcji w siedzibie pożyczkobiorcy, w innych miejscach prowadzenia działalności oraz przeprowadzenia inspekcji nieruchomości będących prawnym zabezpieczeniem spłaty pożyczki, w celu dokonania oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej pożyczkobiorcy oraz stanu prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki;
- 5) do przedkładania w Banku zawartych umów ubezpieczenia majątkowego i polis ubezpieczeniowych oraz do przedłużania w całym okresie obowiązywania pożyczki umów ubezpieczenia aktywów stanowiących przedmiot zabezpieczenia pożyczki i przedkładania polis ubezpieczeniowych;
- 6) przedkładania operatów szacunkowych nieruchomości stanowiącej przedmiot prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki co 34 miesiące, chyba że umowa stanowi inaczej.
- 7) niefinansowania transakcji określonych w § 6 niniejszego regulaminu.

Rozdział 7 Spłata pożyczki

§ 18

1. Wykorzystana pożyczka wraz z odsetkami podlega spłacie w terminach, kwotach i na zasadach określonych w umowie.
2. Pożyczkobiorca zobowiązany jest wpłacać środki przeznaczone na spłatę pożyczki na rachunek obsługi pożyczki.
3. Jeżeli termin spłaty całości lub części pożyczki albo odsetek przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, spłata pożyczki powinna nastąpić w pierwszym dniu roboczym po terminie spłaty.
4. W przypadku wcześniejszej spłaty części pożyczki, w celu ustalenia zasad spłaty kwoty pożyczki nieobjętej wcześniejszą spłatą pożyczkobiorca składa dyspozycję wcześniejszej spłaty pożyczki, która zawiera:
 - 1) kwotę pożyczki, którą zamierza spłacić,
 - 2) termin wcześniejszej spłaty,
 - 3) zasady spłaty pozostałej części pożyczki, poprzez:
 - a) zmianę wysokości rat i skrócenie okresu spłaty pożyczki albo
 - b) zmianę wysokości rat przy zachowaniu dotychczasowego okresu spłaty pożyczki albo
 - c) zachowanie dotychczasowej wysokości rat i skrócenie okresu spłaty pożyczki.
5. W przypadkach określonym w ust. 4 pkt 3 lit. a i c Bank i pożyczkobiorca podpisują aneks do umowy oraz wydawany jest nowy harmonogram spłaty pożyczki.
6. W sytuacji określonej w ust. 4 pkt 3 lit. b, Bank sporządza nowy harmonogram spłaty pożyczki.
7. Bank wykona dyspozycję wcześniejszej spłaty pożyczki zgodnie ze zgłoszeniem pożyczkobiorcy, pod warunkiem zapewnienia przez pożyczkobiorcę środków pieniężnych na rachunku obsługi pożyczki.
8. Spłata całej kwoty zaciągniętej pożyczki wraz z należnymi odsetkami i innymi należnościami Banku oznacza wygaśnięcie umowy pożyczki.
9. Bank od przedterminowej spłaty pożyczki nie pobiera opłat i prowizji.

Rozdział 8 Reklamacje, skargi, wnioski

§ 19

1. Pożyczkobiorca zobowiązany jest na bieżąco sprawdzać prawidłowość wykonania przez Bank postanowień wynikających z umowy o pożyczkę.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, niewykonania lub nienależytego wykonania postanowień, o których mowa w ust.1 przez Bank, pożyczkobiorca może złożyć reklamację.
3. Reklamacja winna być złożona niezwłocznie, bezpośrednio po stwierdzeniu niezgodności lub powzięcia wiadomości o zdarzeniu dającym powód do złożenia reklamacji.
4. Złożenie reklamacji nie zwalnia pożyczkobiorcy z obowiązku terminowego regulowania zobowiązań wobec Banku.

§ 20

1. Reklamacja może być złożona:
 - 1) osobiście w formie pisemnej lub ustnej do protokołu w placówkach Banku, których adresy podane są na stronie internetowej Banku;
 - 2) telefonicznie w formie ustnej poprzez kontakt z Centralą, której numer podany jest na stronie internetowej Banku;
 - 3) listownie w formie pisemnej na adres placówki Banku lub Centrali;

- 4) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku;
 - 5) faksem w formie pisemnej na numery placówek Banku, podane na stronie internetowej Banku.
2. Adresy Centrali Banku i placówek Banku zamieszczone są na stronie internetowej Banku.
 3. Treść reklamacji złożonej w formie pisemnej powinna zawierać:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę składającego reklamację,
 - 2) adres korespondencyjny,
 - 3) dokładny opis zdarzenia lub przedmiotu zastrzeżeń pożyczkobiorcy,
 - 4) oczekiwany przez pożyczkobiorcę stan po rozpatrzeniu zastrzeżeń,
 - 5) własnoręczny podpis składającego reklamację zgodny z zasadami reprezentacji pożyczkobiorcy.
 4. W przypadku stwierdzenia przez Bank braku informacji wymaganych do rozpatrzenia reklamacji, Bank zwraca się do pożyczkobiorcy o ich uzupełnienie w formie, w jakiej pożyczkobiorca złożył reklamację.
 5. W sytuacji odmowy podania przez pożyczkobiorcę wszystkich danych niezbędnych do rozpoczęcia procesu dotyczącego rozpatrzenia reklamacji, Bank informuje pożyczkobiorcę, że rozpatrzenie reklamacji nie będzie możliwe ze względu na niekompletność oświadczenia pożyczkobiorcy. Niezależnie od powyższego, Bank udziela odpowiedzi na reklamację w terminie określonym w ust. 7, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach w terminie określonym w ust. 8.
 6. Fakt przyjęcia reklamacji potwierdzany jest w formie pisemnej.
 7. Bank odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie do 30 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji do Banku.
 8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 7 może ulec wydłużeniu do 60 dni kalendarzowych, a jeśli reklamację złożył pożyczkobiorca nie będący osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą - do 90 dni kalendarzowych; za szczególnie skomplikowane przypadki uznaje się konieczność uzyskania przez Bank od podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem informacji niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji, m.in. administratorów baz danych.
 9. W przypadku braku możliwości udzielenia odpowiedzi na złożoną reklamację w terminie określonym w ust. 7 Bank w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia wpływu reklamacji:
 - 1) wyjaśnia przyczyny opóźnienia w rozpatrywaniu reklamacji;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone;
 - 3) wskazuje przewidywany termin udzielenia odpowiedzi, który nie może być dłuższy niż:
 - a) 60 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji do Banku w przypadku pożyczkobiorcy składającego reklamację będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólnik spółki cywilnej),
 - b) 90 dni kalendarzowych w przypadku pozostałych pożyczkobiorców.
 10. Do zachowania terminu, o którym mowa w ust. 7 i 8 wystarczy wysłanie odpowiedzi do pożyczkobiorcy przed jego upływem.
 11. Udzielając odpowiedzi na reklamację Bank bierze pod uwagę stan faktyczny istniejący w ostatnim dniu terminu na udzielenie odpowiedzi na reklamację – określonego w ust. 7, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach w ust. 8 – chyba, że informacje i ewentualne dokumenty, jakimi dysponuje Bank, umożliwiają udzielenie odpowiedzi wcześniej.
 12. W przypadku gdy zmianie ulegnie stan faktyczny, w oparciu o który Bank udzielił odpowiedzi na reklamację, Bank ponownie rozpoznaje reklamację biorąc pod uwagę zmieniony stan faktyczny, o ile zmiany nastąpiły na korzyść pożyczkobiorcy.
 13. W przypadku, gdy Bank nie dochowa terminu, o którym mowa w ust. 7, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach w razie reklamacji złożonej przez pożyczkobiorcę będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej) – terminu 60 dni

kalendaryzowych od daty wpływu reklamacji do Banku, reklamację uznaje się za rozpatrzoną zgodnie z wolą pożyczkobiorcy.

14. Odpowiedź na reklamację udzielana jest w formie pisemnej i wysyłana:
- 1) listem poleconym na adres wskazany w reklamacji przez pożyczkobiorcę z zastrzeżeniem pkt. 2;
 - 2) wyłącznie na wniosek pożyczkobiorcy z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres mailowy, z którego reklamacja została wysłana chyba, że pożyczkobiorca poda w reklamacji inny adres mailowy poprzez załączenie skanu odpowiedzi.

§ 21

1. Pożyczkobiorca może składać do Banku skargi w zakresie dotyczącym usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności.
2. Pożyczkobiorca może składać do Banku wnioski w zakresie dotyczącym poprawy funkcjonowania Banku, lepszego zaspokojenia potrzeb pożyczkobiorców, usprawnienia pracy lub poszerzenia oferty.
3. Do skarg i wniosków stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego rozdziału za wyjątkiem § 20 ust. 13.

§ 22

1. Bank jest podmiotem podlegającym nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację klient może:
 - 1) odwołać się do wyższych szczebli decyzyjnych Banku, w tym do Rady Nadzorczej Banku;
 - 2) złożyć zapis na Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 3) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego;
 - 4) w przypadku klientów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, (w tym wspólnikami spółki cywilnej) złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego w sprawie rozwiązania sporu.
3. Podmiotami uprawnionymi do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów zaistniałych pomiędzy Bankiem a klientami będącymi osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (w tym wspólnikami spółki cywilnej) jest:
 - 1) Rzecznik Finansowy, adres strony internetowej: www.rf.gov.pl;
 - 2) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, adres strony internetowej: www.knf.gov.pl/dla_konsumenta/sad_polubowny/informacje_ogolne.

Rozdział 9 Zakończenie umowy

§ 23

1. Bank ma prawo obniżyć kwotę przyznanej pożyczki albo wypowiedzieć umowę w przypadku:
 - 1) zagrożenia lub utraty zdolności pożyczkowej przez pożyczkobiorcę;
 - 2) zagrożenia terminowej spłaty pożyczki z powodu złego stanu majątkowego pożyczkobiorcy;
 - 3) gdy pożyczkobiorca stał się niewypłacalny, niezależnie od okoliczności, które były tego przyczyną;
 - 4) niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków udzielenia pożyczki w szczególności, gdy spłata pożyczki, odsetek lub prowizji nie przebiega terminowo, pożyczka została przeznaczona na inne cele niż określone w umowie;
 - 5) zmniejszenia się wartości rynkowej przedmiotu zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonej pożyczki;
 - 6) gdy nastąpiło inne zdarzenie, które w opinii Banku mogłoby w istotny sposób wpłynąć na zdolność pożyczkobiorcy do wypełnienia jego zobowiązań związanych z umową;

- 7) jeżeli informacje lub dokumenty przekazane Bankowi, będące podstawą udzielenia pożyczkobiorcy lub sporządzone w okresie obowiązywania pożyczki, okażą się w istotnym zakresie nieprawdziwe, nierzetelne lub fałszywe;
 - 8) utraty przez pożyczkobiorcę zgody, zezwolenia, licencji bądź koncesji potrzebnej pożyczkobiorcy do prowadzenia działalności;
 - 9) podziału, likwidacji, upadłości lub wszczęcia postępowania naprawczego wobec pożyczkobiorcy;
 - 10) wszczęcia egzekucji wobec pożyczkobiorcy przez innego wierzyciela;
 - 11) nieudostępnienia danych lub nieprzekazania dokumentów w sposób i w terminie wskazanym w regulaminie lub w umowie albo uniemożliwienia przeprowadzenia inspekcji, o której mowa w regulaminie lub w umowie;
 - 12) naruszenia warunków udzielania pożyczki niewymienionych w regulaminie lub w umowie.
2. Termin wypowiedzenia wynosi 30 dni od dnia następującego po dniu doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, a w przypadku zagrożenia upadłością 7 dni.
 3. W przypadku wypowiedzenia umowy pożyczkobiorca zobowiązany jest spłacić pożyczkę do upływu okresu wypowiedzenia; po upływie tego terminu pożyczka staje się wymagalna.
 4. W przypadku wypowiedzenia umowy, pożyczkobiorca nie może domagać się od Banku postawienia do jego dyspozycji niewykorzystanej części pożyczki.
 5. W okresie wypowiedzenia Bank nie udziela pożyczkobiorcy nowych kredytów i pożyczek oraz nie zwiększa zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek w stosunku do salda zadłużenia występującego w dniu wypowiedzenia umowy.

§ 24

1. Jeżeli pożyczkobiorca nie dokona spłaty całości lub części pożyczki, odsetek, prowizji lub opłat lub którejkolwiek z tych należności w terminie określonym w umowie lub wskazanym przez Bank w odrębnym wezwaniu, Bank ma prawo do przymusowego dochodzenia roszczeń, w tym wszczęcia postępowania egzekucyjnego.
2. Pożyczkobiorca zobowiązany jest do pokrycia kosztów związanych z przymusowym dochodzeniem roszczeń przez Bank.
3. Należności Banku zaspokajane są w następującej kolejności:
 - 1) koszty sądowe, koszty windykacji, rozumiane jako koszty opłat pocztowych, monitów, wezwań, koszty opinii rzeczoznawców, uzasadnione koszty pomocy prawnej, koszty poniesione w związku z odebraniem przedmiotu stanowiącego zabezpieczenie, itp.;
 - 2) prowizje i opłaty;
 - 3) odsetki od przeterminowanych należności;
 - 4) odsetki zaległe od pożyczki;
 - 5) kapitał zaległy;
 - 6) odsetki bieżące od pożyczki;
 - 7) kapitał bieżący.
4. Bank może jednostronnie zmienić sposób zaspokojenia należności określony w ust. 3.
5. W sytuacji, gdy Bank, dochodząc swych roszczeń w ramach przyjętych zabezpieczeń uzyska kwotę:
 - 1) równą wierzytelności Banku z tytułu nie spłaconej w terminie całości lub części wykorzystanej pożyczki wraz z należnymi Bankowi odsetkami, prowizjami i innymi kosztami – zobowiązanie pożyczkobiorcy wobec Banku wygasa;
 - 2) niższą od kwoty niespłaconej w terminie części lub całości wykorzystanej pożyczki wraz z należnymi odsetkami, prowizjami i innymi kosztami – Bank dochodzi zapłaty różnicy od pożyczkobiorcy oraz innych osób zobowiązanych;

- 3) wyższą od kwoty wierzytelności Banku z tytułu niespłaconej w terminie całości lub części wykorzystanej pożyczki wraz z należnymi odsetkami, prowizjami i innymi kosztami – zobowiązanie pożyczki wygasa, zaś Bank zwraca uzyskaną nadwyżkę pożyczkobiorcy.
6. Ostateczne rozliczenie pożyczkobiorcy z tytułu pożyczki, odsetek i innych kosztów oraz zwrot lub zwolnienie zabezpieczenia nastąpi po całkowitej spłacie pożyczki przez pożyczkobiorcę.

Rozdział 10

Postanowienia końcowe

§ 25

1. Rozwiązanie umowy lub jej zmiana wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, o ile umowa lub regulamin nie stanowi inaczej.
2. Jeżeli w umowie lub regulaminie mowa jest o dniach, bez wyraźnego wskazania, iż termin określono w dniach roboczych, przyjmuje się, iż mowa jest o dniach kalendarzowych.
3. W sprawach nieuregulowanych w umowie lub regulaminie, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 26

1. Regulamin stanowi załącznik do umowy i jest jej integralną częścią.
2. Bank zastrzega sobie prawo zmiany regulaminu z ważnych przyczyn, za które uznaje się:
 - 1) wprowadzenie zmian w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, regulujących działalność sektora bankowego.
 - 2) zmianę interpretacji przepisów regulujących działalność sektora bankowego lub świadczone przez banki usługi wynikające z orzeczeń sądów, w tym sądów Wspólnot Europejskich, decyzji, rekomendacji lub zaleceń Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego lub innych właściwych w tym zakresie organów lub urzędów kontrolnych, w tym organów i urzędów Unii Europejskiej;
3. O zmianach dokonanych w regulaminie, Bank będzie informował pożyczkobiorcę pisemnym zawiadomieniem; treść zmian dostępna będzie w Banku.
4. Brak zastrzeżenia w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia będzie równoznaczne ze zgodą na proponowane zmiany, przy czym zawiadomienie uznaje się za doręczone po 14 dniach od jego wysłania.
5. Jeżeli pożyczkobiorca nie przyjmie zmienionych warunków regulaminu będzie to równoznaczne z wypowiedzeniem umowy.
6. W przypadku wypowiedzenia umowy pożyczkobiorca zobowiązany jest spłacić pożyczkę do upływu okresu wypowiedzenia.
7. Regulamin na podstawie art. 384 Kodeksu cywilnego i art. 109 ust. 2 Prawa bankowego jest wiążący dla stron.